

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
Helmikuu 2024**

Tutkimusyksikkö 14.3.2024

Teollisuudessa ei vielä käännettä parempaan

Työmarkkinoiden epävakaus uhkaa kilpailukykyä ja työllisyyden kehitystä

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Teollisuus ja talous vaikeassa tilanteessa (dia 4)
- Teollisuus: ei käännettä parempaan (dia 5)
- Ennusteet kootusti (dia 6)
- Inflaatio hidastumassa kohti 2 prosentin tavoitetasoa (dia 7)

2. Työllisyyden kehitys

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 8–11)
- Työttömyyden alueelliset erot (dia 12)
- Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys (diat 13–16)
- Kokoaikaiset lomautukset (dia 17)

3. Suhdannenäkymät

- Näkymät taloudessa ja työllisyydessä (diat 18–19)

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

Teollisuudella ja taloudella vaikeaa

Kasvun ennustetaan alkavan viimeistään kesällä, vaikka merkit käänteestä ovat heikot

- Loppuvuonna (2023/Q4) talouskasvu vahvasti miinuksella. BKT aleni -0,7 % edellisestä vuosineljänneksestä ja -1,6 % vuodentakaisesta. (TK 29.2.)
- Teollisuuden osalta vuodenvaihde ja alkuvuosi ovat olleet synkkiä.
- Teollisuuden kannattavuutta kuvaava käyttökate laski voimakkaasti vuoden lopulla (2023/Q4). (TK 29.2.)
- Ennustelaitokset arvioivat, että talous on kääntymässä parempaan. Viimeistään kesällä tilanne paranee, tilauksia tulee lisää ja tuotantomäärät kasvavat.
- EK on laskenut tähän mennessä lakkoilun hinnaksi lähes 1 miljardia euroa.
- Tätä voi pitää korkeana arviona. Työtaistelujen ja työsulkujen pitkittyessä lasku kasvaa tätä suuremmaksi.
- Vajaan 1 miljardin euron väheneminen tarkoittaisi -0,3 % BKT:n menetystä, jos koko vaikutus osuisi yhdelle vuodelle.

Teollisuus:

Tuotanto oli yhä vähäistä tammikuussa 2024

Uusien tilauksien arvo kääntyi uudelleen laskuun

Tammikuun tunnuslukuja (Tilastokeskus 8.3.2024):

- Teollisuustuotannon määrä lisääntyi joulukuusta +1 %. Vuosimuutos oli poikkeuksellisen voimakas, -5 %.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo (€) kääntyi uudelleen laskuun vahvan joulukuun jälkeen. Arvo väheni joulukuusta -22 %. Vuodesta 2022 tilausten arvo pieneni -10 %.

Vuotta 2023 koskevia havaintoja:

- Vielä syksyllä teollisuustuotanto vaikutti tilastojen valossa kasvavan kohtuullisesti vuonna 2023.
- Loppuvuonna teollisuustuotannon määrää kuvaavat lukemat päivittyivät alaspäin.
- Lisäksi joulukuun tuotantomäärä oli erittäin vaisu.
- Tämän seurauksena teollisuustuotannon määrä väheni -3 % vuonna 2023. Erityisesti metsäteollisuus sukelsi.
- Tilastokeskuksen tuotantoa koskevat lukemat (9.2.2024) ovat lähellä tutkimusyksikön Toimialakatsauksen vuosiennusteita (5.12.2023).

Ennusteet:

Nollakasvua luvassa vuodelle 2024

Alkuvuodelle ennustetaan yhä talouden miinuskasvua

Suomi	2023e	2024e
Kokonaistuotanto (BKT)	-0,6 %	-0,1 %
Teollisuustuotanto	-0,4 %	+1,7 %
Vienti	-0,8 %	-0,5 %

Talouden ennusteita:

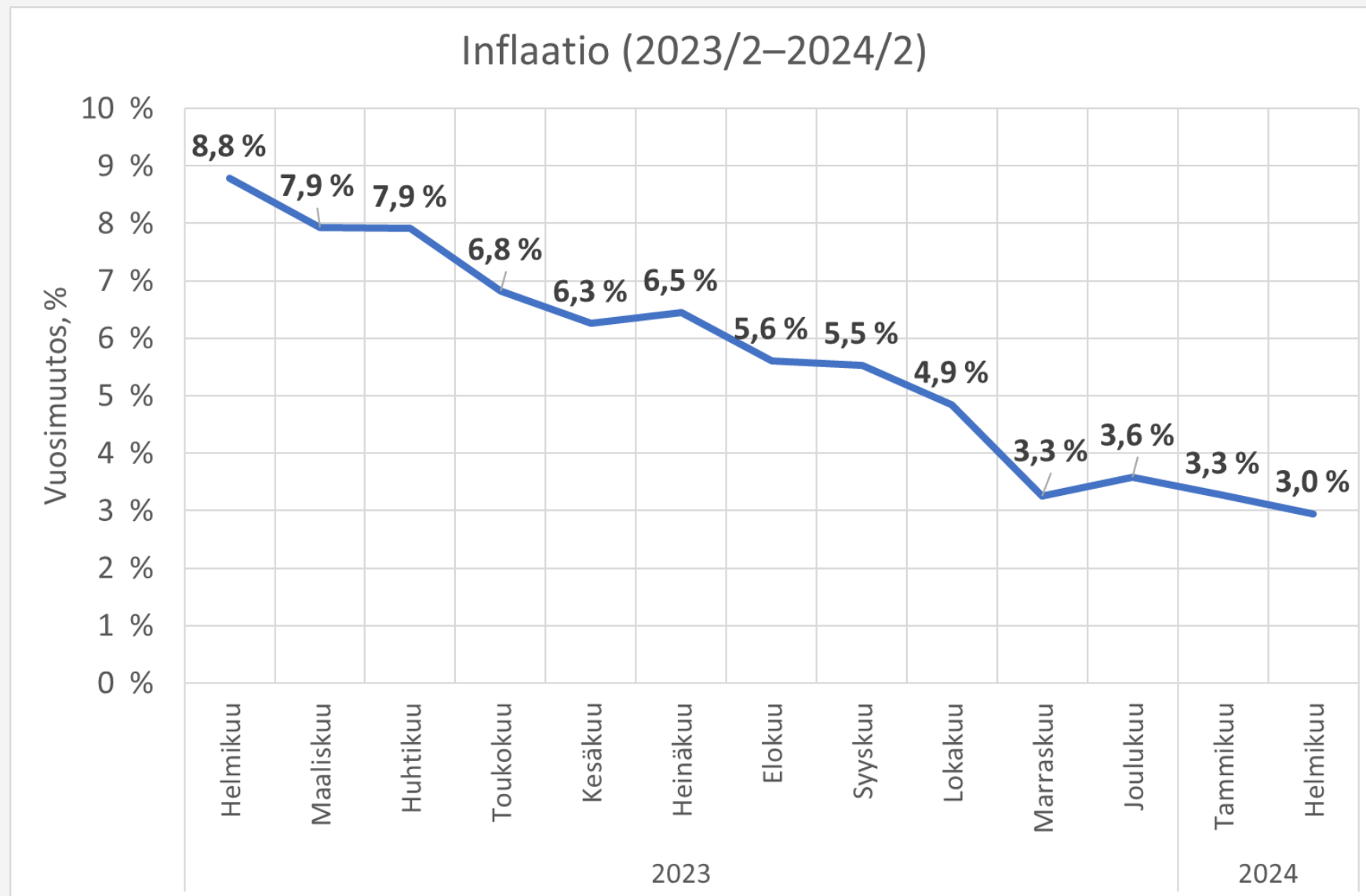
- Tutkimusyksikkö on koostanut yhteenvedon eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Ensimmäisten tilastotietojen mukaan kokonaistuotanto on vähentynyt jopa ennusteita enemmän (-1 %) vuonna 2023. (TK 29.2.)
- Ennusteiden mukaan talouden kokonaistuotanto ja teollisuustuotanto vähenevät alkuvuonna ja kasvavat loppuvuonna .

* Lähteet: Danske Bank, OP, Nordea, Handelsbanken, Suomen Pankki ja Valtiovarainministeriö. Ennusteet ovat ilmestyneet 19.12.2023–5.3.2024.

Inflaatio:

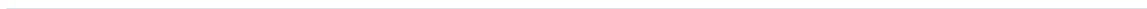
Helmikuussa kuluttajahinnat kallistuivat +3,0 % edellisvuodesta

Inflaatio on hidastunut pysyvämmiin ja lähestyy 2 %:n tavoitetasoa

**Teollisuus
liitto**

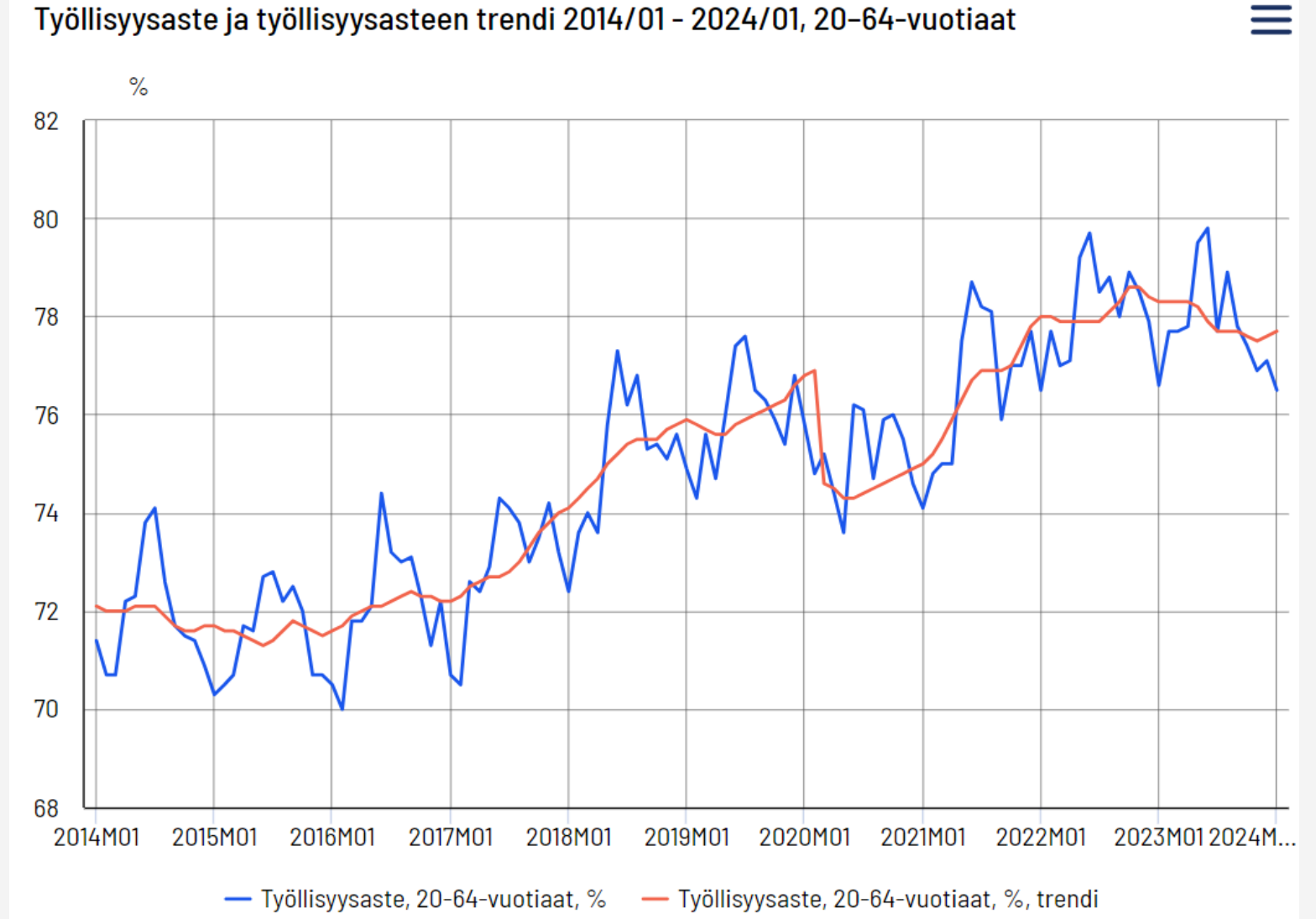
2. Työllisyyden kehitys

Työllisyysaste jatkaa korkeana, tammikuussa trendiluku 77,7 %.

Tammikuussa 2024 työllisiä yhtä paljon ja työttömiä hieman enemmän kuin vuotta aiemmin.

15–74-vuotiaiden työttömyysasteen trendiluku oli 7,7 % tammikuussa.

Tilastokeskus:
Tammikuussa 2024
työvoimaosuuden
vuosimuutos +0,2 %-
yksikköä.

Työllisyysaste on
laskenut -0,1 %-yksikköä
ja työttömyysaste
kasvanut +0,6 %-yksikköä
vuoden 2023
tammikuuhun verrattuna.

TEM: Tammikuussa 2024
työttömiä 291 000,
vuosimuutos +33 100.
Lomautettuja 45 300,
vuosimuutos +16 600.

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut tammikuussa 2023 ja 2024

	2023/01, %	2024/01, %	Muutos, 2023/01 - 2024/01, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	76,6	76,5	-0,1
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	7,6	8,3	0,6
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	67,1	67,3	0,2

Kokoaikaisesti lomautetut ja pitkäaikaistyöttömät (TEM):

- Kokoaikaisesti lomautettuna 35 000 tammikuun lopussa. Vuosimuutos +16 000. Kuukausimuutos -4 600.
- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttömänä olleita eli pitkäaikaistyöttömiä oli tammikuussa 91 700. Vuosimuutos + 5 800. Kuukausimuutos +1 100.
- Pitkäaikaistyöttömyys on pitkälti rakenteellista työttömyyttä: vaikka työpaikkoja olisi avoinna, eivät pitkäaikaistyöttömät työllisty. Kohtaantongelma ja työntekijöiden ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä.
- Lokakuussa yli 50-vuotiaita työttömänä yhteensä 102 800. Vuosimuutos +7 300. Kuukausimuutos -1 500.

TEM: Työllisyystilanne Suomessa tammikuussa 2024

TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokoaikaisesti lomautetut.

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä kasvanut huomattavasti.

Tammikuun lopussa työttömiä oli yhteensä 291 144. Vuosimuutos +12,8 %.

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä 35 018. Vuosimuutos +56,6 %.

Avoimien työpaikkojen määrä laskenut, vuosimuutos -20,4 %.

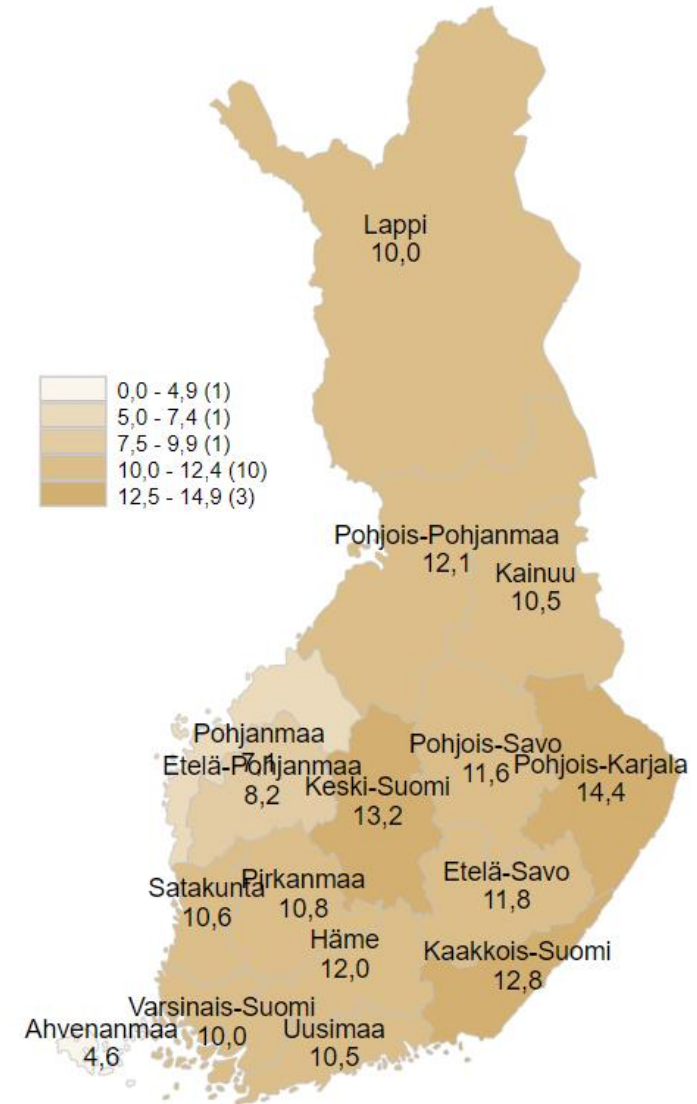
TYÖLLISYYSTILANNE 2024 TAMMIKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA TAMMIKUUN AIKANA (II) KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Tammi-24	Tammi-23	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	291 144	258 028	33 116	12,8
joista kokoaikaisesti lomautetut	35 018	22 366	12 652	56,6
2. Lyhennetyllä työviikolla	10 283	6 307	3 976	63,0
3. Työssä olevat yhteensä	111 876	123 448	-11 572	-9,4
joista kokoaikaisessa työssä	52 802	67 125	-14 323	-21,3
joista osa-aikatyössä	43 292	36 538	6 754	18,5
joista työllistettynä	15 782	19 785	-4 003	-20,2
4. Työvoiman ulkopuolella	95 200	92 601	2 599	2,8
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	24 260	24 259	1	0,0
joista koulutuksessa	58 438	53 967	4 471	8,3
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	508 503	480 384	28 119	5,9
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	87 149	109 501	-22 352	-20,4
joista yli kuukauden avoinna olleet	26 843	28 501	-1 658	-5,8
joista yli 2 kuukautta avoinna olleet	5 947	6 187	-240	-3,9

Työttömyyden alueelliset erot

- Tammikuussa 2024 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 10,9 %. Vuosi-
muutos +1,2 %-yks. Kuukausimuutos -0,3 %-yks.
- Työttömien osuus työvoimasta on laskenut
kaikilla alueilla.
- Työttömyys on laskenut joulukuusta eniten Keski-
Suomessa (-0,9 %-yks.), Kaakkois-Suomessa (-0,7
%-yks.), Pohjois-Karjalassa (+0,6 %-yks.).
- Työttömyys on vuodesta/kuukaudesta toiseen ollut
sitkeintä Pohjois-Karjalassa (14,4 %), Keski-
Suomessa (13,2 %) ja Kaakkois-Suomessa (12,8 %).
- Näillä ja muilla rakennemuutosalueilla näkyvät
pitkäaikaistyöttömyyden lisäksi alkuvuoden
työsuhteiden päättymisten lisäksi kokoaikaiset
lomautukset.

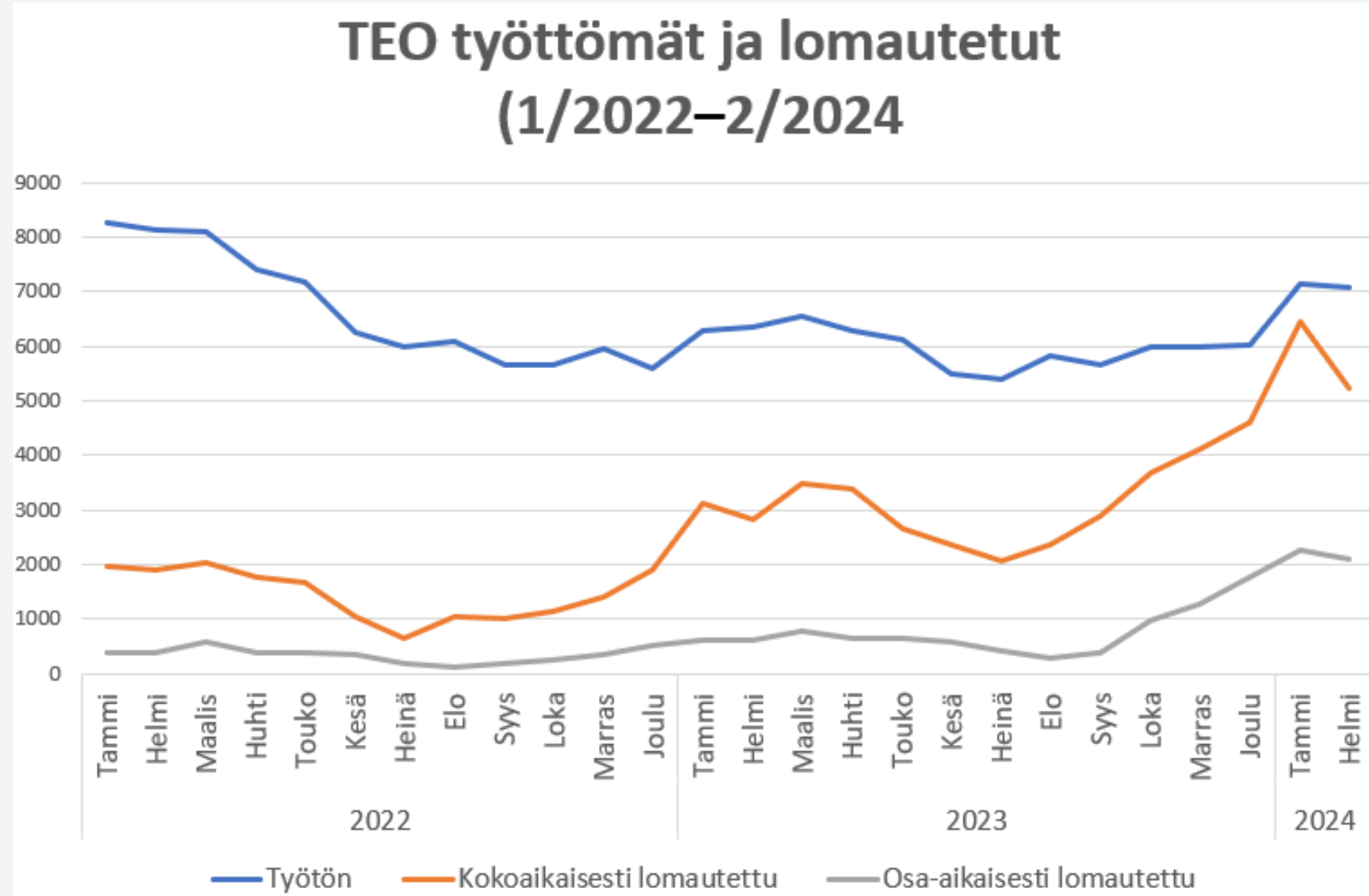
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

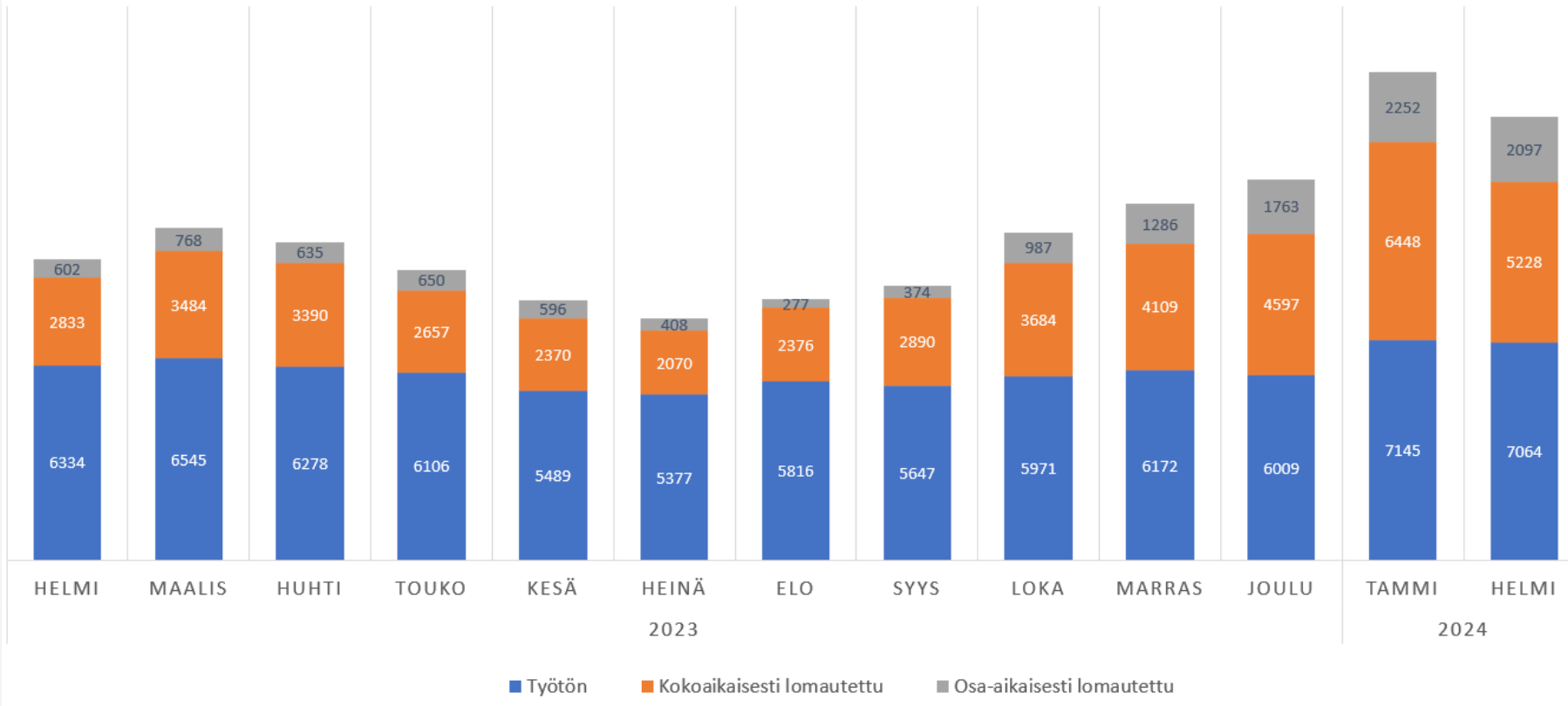
Viimeisen kahden vuoden aikana Teollisuusliiton jäsenten työttömyys on pysytellyt koronavuosia alhaisemmalla tasolla.

Vuodenvaihteen työttömyys on nykyin ollut osin suhdannevaihteluista johtuvaa.

Sen sijaan lomautusten määrän kasvu syksyn mittaan johtui yritysten hiipuvista tilausmääristä. Yritykset myös käyttivät heikentyntä taloustilannetta syynä lomautuksille.

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄN KEHITYS, TEO JÄSENET (2/2023–2/2024)

Teollisuusliiton (TEO) jäsenten työllisyys on alkuvuonna hieman kohentunut.

Tammikuussa 2024 oli työttömiä ja lomautettuja jäseniä yhteensä 15 845, helmikuussa vajaat 14 389. Kuukausimuutos -1 456.

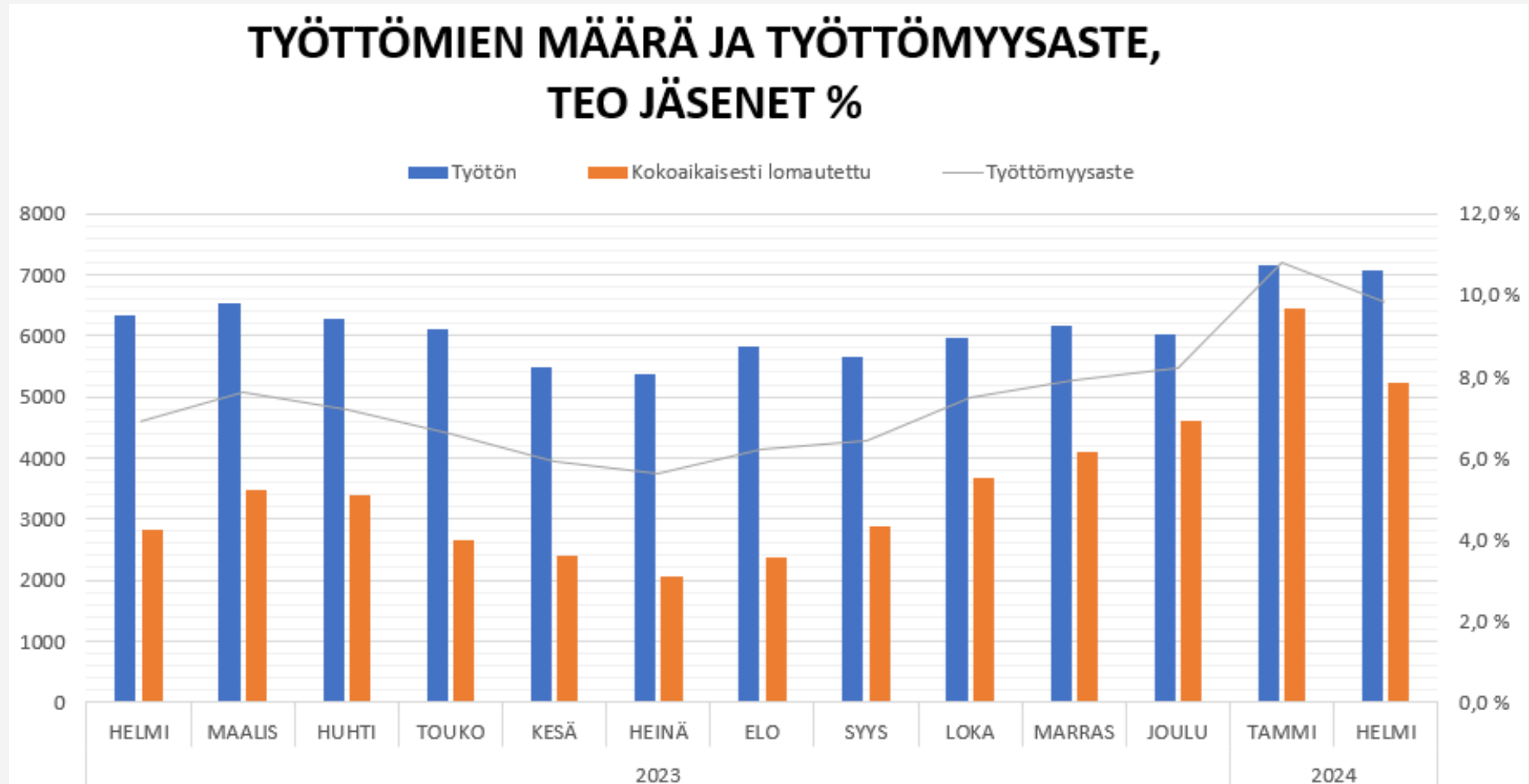
Helmikuussa jäseniä oli hieman vähemmän työttömänä (-81) ja lomautettuna kokoaikaisesti (-1 220) tai osa-aikaisesti (-155) kuin kuukautta aiemmin.

Teollisuusliitto (TEO):

Kokonaan työttömien ja
kokoaikaisesti lomautettujen
yhteenlaskettu määrä
oli tammikuussa 13 593.
Helmikuussa työttömänä oli
12 292 jäsentä.

Kuukausimuutos: jäsenten
työttömyysaste laskenut -1,0
%-yksikköä. Tammikuussa
luvut olivat korkeat. Tämä
saattoi osin johtua
työllisyyden normaalista
kausivaihtelusta.

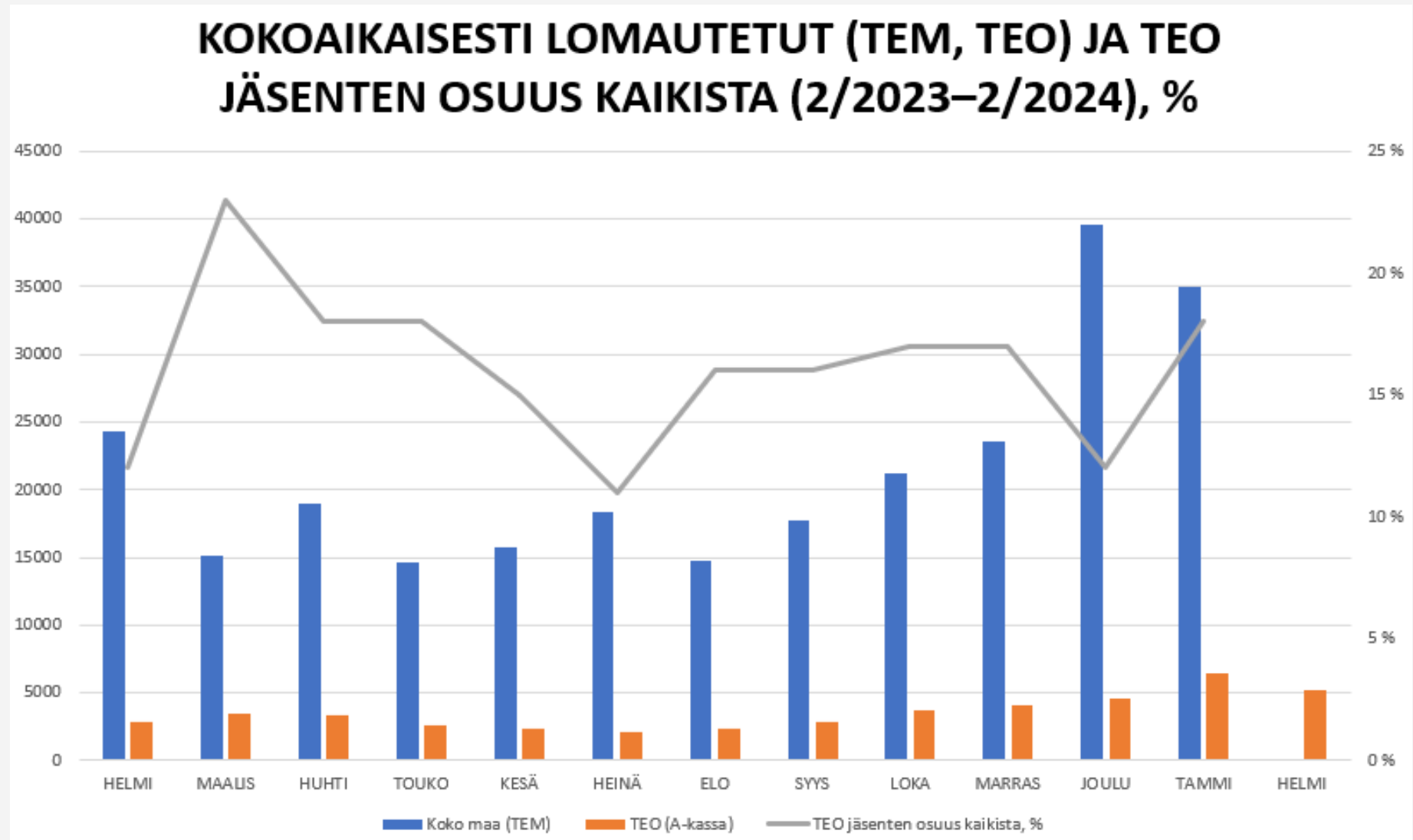
TEO jäsenten työttömyys-
aste = kokonaan työttömien
ja kokoaikaisesti
lomautettujen
yhteenlaskettu osuus
kaikista työmarkkinoiden
käytettävissä olevista
jäsenistä.

TEM: Tammikuussa 2024
kokoaikaisesti lomautettuja
oli 35 000.
Kuukausimuutos +16 000.

TEO: Liiton jäsenten
kokoaikaiset lomautukset
yleistyivät. Helmikuussa
yhteensä 5 228
kokoaikaisesti lomautettua.

Tammikuussa 2024
teollisuusliittolaisten osuus
kaikista Suomessa
kokoaikaisesti
lomautetuista oli 15 %.
Näin ollen lähes joka
kuudes kaikista
kokoaikaisesti
lomautetuista oli
Teollisuusliiton jäsen.

3. Suhdannenäkymät

Näkymät:

**Tutkimusyksikkö
ennakoi lievää
piristymistä
teollisuuteen
kevään aikana**

**Kilpailukyky
kärsii, kun
työmarkkinat
muuttuvat
pysyvämmiin
epävakaiksi**

- Teollisuuden tilausmäärä heilahteli voimakkaasti vuodenvaihteessa.
- Joulukuun suuri tilausten määrä ei ollut vielä merkki suhdanteen kääntymisestä.
- Tutkimusyksikkö pitää todennäköisenä, että uusien tilausten arvo vakiintuu alkuvuonna 2024 edellisvuotta korkeammalle tasolle.
- Hallituksen toiminta sekoittaa työmarkkinaneuvotteluja. Sen tekemien uudistusten myötä työmarkkinoille syntyy pysyvämpi epävakaus, koska tasapaino neuvotteluosapuolten välillä katoaa. Tämä on huono uutinen kilpailukyvyn ja investointien kannalta.
- Uudet valtiontalouden säästöt heikentäisivät kasvunäkymiä entisestään. Julkisen talouden velkaantuminen on saatava hallintaan pidemmällä aikavälillä.
- Ukrainan sota on kestänyt jo kaksi vuotta. Sodan talousvaikutukset vähentyneet, koska sotaan on sopeuduttu. Venäjän voiton mahdollisuus on kasvanut viime aikoina, mikä lisää tulevaisuuden näkymien epävarmuutta.
- Suomen tilanne vaikea: EU kuuluu maailmantalouden heikkoihin lenkkeihin – ja Suomen suhdannetilanne taas EU:n vaikeimpiin.

Työmarkkina- tilanne on erittäin tulehtunut

Työllisyysaste pysyy keväällä korkeana

Lomautusten määrä vähenee kesää kohden, kun uusia tilauksia saatu teollisuuteen

- SAK-laisten liittojen työtaistelutoimenpiteet ovat olleet voimakkaita. Työnantajapuoli on ilmoittanut, että palkanmaksu voidaan lopettaa heti. Työnantajien työsulut voivat estää työntekijöitä tulemasta töihin.
- Lakkoviikot varmasti laskevat yritysten tuloksia ja bruttokansantuotetta (BKT).
- Tutkimusyksikkö arvioi, että vaikutukset kasvavat nopeasti lakkojen toisella viikolla. Maaliskuun kahden viikon mittaiset lakot uhkaavat venyä tätäkin pidemmiksi.
- Mikäli tilanne ylikuumenee, voidaan muitakin työehtosopimuksia irtisanoa. Ensimmäisellä lakkoviikolla Paperiliitto irtisanoi UPM:n kanssa solmimansa sopimukset.
- Työllisyystilanne heikkenee selvästi teollisuudessa, kun työnantajien vastatoimet astuvat voimaan.
- Hallituksen ajamat ja eduskunnan sinetöimät työelämämuutokset heikentävät työehtoja pysyvämmiin. Tämä ennakoi erittäin vaikeita tes-neuvotteluja tulevilla kierroksilla.

**Teollisuus
liitto**